

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ,
ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ**

**ЗАРУБІЖНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ
ФІЛОСОФІЇ, ЯКИЙ БУЛО ВИКОРИСТАНО У ПРОЕКТУВАННІ
ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА
СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК»
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»,
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 072 «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА,
СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК»**

м. Київ

Вступ

Освітньо-наукова програма (ОНП) «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» для здобувачів третього (доктор філософії) рівня вищої освіти створена на основі ретельного аналізу кращих світових практик і вітчизняного досвіду. Метою програми є підготовка висококваліфікованих науковців, які володіють сучасними інструментами аналізу, мають глибокі знання у сфері фінансів і здатні до проведення інноваційних досліджень. Розробка програми спиралася на ключові принципи Європейського освітнього простору, стандарти ESG 2015 та досвід провідних закладів вищої освіти світу та України.

Під час розробки програми було враховано багатий досвід зарубіжних університетів, зокрема тих, які займають провідні позиції в галузі підготовки докторів філософії у сфері фінансів. Важливим джерелом натхнення стали рекомендації Європейських стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG 2015), які визначають основні принципи забезпечення якості, орієнтованої на результат. Особливу увагу приділено інтернаціоналізації, міждисциплінарності та розвитку дослідницьких компетенцій здобувачів [1].

Так, програма PhD Університету Пенсильванії (Wharton) зосереджена на глибокому розумінні фінансових ринків, кількісному аналізі ризиків та інноваційних методах фінансових досліджень. Ця програма є зразком інтеграції теоретичних знань із практичними завданнями сучасного фінансового середовища [2]. У свою чергу, Стенфордський університет пропонує докторантам поглиблені дослідження у сфері корпоративних фінансів, які поєднуються з аналізом теорії активів і ринкових структур [3].

Лондонська школа економіки (LSE) також привернула увагу своїм підходом до підготовки PhD, акцентуючи увагу на використанні сучасних економетричних методів у глобальних фінансових дослідженнях. Програма MRes/PhD в LSE спрямована на розвиток критичного мислення та аналітичних

навичок, необхідних для ефективного вирішення складних фінансових завдань [4].

Цікавим прикладом є навчальний план BI Norwegian Business School, який включає обов'язкові та вибіркові курси, що дозволяють здобувачам адаптувати програму до своїх наукових інтересів. Особливий акцент зроблено на цифрових інструментах і їхньому застосуванні в сучасних фінансових дослідженнях [5].

Досвід Центральної та Східної Європи також відіграв важливу роль у розробці програми. Наприклад, Економічний університет у Братиславі пропонує докторську програму, яка орієнтована на дослідження інноваційних фінансових стратегій у контексті європейської інтеграції [6]. Варшавський економічний університет акцентує увагу на підготовці фахівців у галузі міжнародних фінансів і банківської справи [7], а Ягеллонський університет забезпечує міждисциплінарний підхід до дослідження макроекономічної політики та фінансового планування [8].

Українські університети також внесли вагомий внесок у формування концепції програми. Національна рамка кваліфікацій України встановлює чіткі вимоги до програм докторського рівня, спрямованих на розвиток сучасних дослідницьких компетенцій і забезпечення відповідності міжнародним стандартам [9].

Наприклад, програма PhD Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана акцентує увагу на інтеграції інноваційних фінансових технологій у дослідницькі проекти. Особливу роль відіграє розробка моделей економічного прогнозування та макроекономічного аналізу [10]. У Сумському державному університеті програма передбачає активне використання сучасних інформаційних технологій та тісну співпрацю з міжнародними науковими інституціями, що підвищує якість наукових досліджень [11].

Проєкт програми PhD Львівського національного університету імені Івана Франка вирізняється акцентом на міждисциплінарності, міжнародній співпраці

та публікації результатів досліджень у міжнародних журналах [12]. Національний авіаційний університет пропонує програму, яка включає дисципліни з управління фінансами, страхування та фондового ринку, забезпечуючи комплексний підхід до підготовки науковців [13].

Висновки

Розробка освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» базується на інтеграції передового зарубіжного та вітчизняного досвіду. Програма враховує сучасні міжнародні стандарти, особливості національної економіки та інноваційні підходи до підготовки наукових кадрів. Такий підхід забезпечує підготовку конкурентоспроможних фахівців, здатних вирішувати актуальні завдання у сфері фінансів та розвивати наукову діяльність на високому рівні.

Список джерел

1. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG 2015). URL: https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
2. Освітньо-наукова програма PhD з фінансів Університету Пенсильванії (Wharton). URL: <https://fnce.wharton.upenn.edu/wp-content/uploads/2024/04/2024-2025-Finance-PhD-Program-of-Study.pdf>
3. Вимоги до PhD з фінансів у Стенфордському університеті. URL: <https://www.gsb.stanford.edu/programs/phd/fields/finance/requirements>
4. Освітньо-наукова програма MRes/PhD з фінансів Лондонської школи економіки (LSE). URL: <https://www.lse.ac.uk/study-at-lse/graduate/mresphd-finance>
5. Навчальний план докторської програми з фінансів у BI Norwegian Business School. URL: <https://www.bi.edu/programmes-and-individual-courses/phd/finance/course-plan/>

6. Докторська програма PhD з фінансів в Економічному університеті у Братиславі. URL: <https://nhf.euba.sk/en/studium/doctoral-studies>
7. Програма PhD з економіки та фінансів у Варшавському економічному університеті. URL: https://www.ue.katowice.pl/fileadmin/user_upload/jednostki/szkola-doktorska/ENGLISH_VERSION/Curriculum_of_the_program_Ph.D._in_Economics_and_Finance.pdf
8. Програма PhD з економіки та фінансів у Ягеллонському університеті. URL: https://social-sciences.phd.uj.edu.pl/en_GB/doctor_programs/economics_and_finance
9. Національна рамка кваліфікацій України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-п#Text>
10. Освітньо-наукова програма PhD з фінансів у Київському національному економічному університеті. URL: https://kneu.edu.ua/programs/phd_finance
11. Освітньо-наукова програма PhD з фінансів у Сумському державному університеті. URL: <https://biem.sumdu.edu.ua/osvitni-programy-doktor-filosofiyi/spetsialnist-072-fbs>
12. Проєкт освітньо-наукової програми PhD з фінансів у Львівському національному університеті ім. І. Франка. URL: <https://aspirantura.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/Proiekt-PhD-072-zi-strukt-skhemoiu.pdf>
13. Освітньо-наукова програма PhD з фінансів, банківської справи та страхування у Національному авіаційному університеті. URL: <https://asdoc.nau.edu.ua/INFO/DOCS/ГАЛУЗІ%20ЗНАНЬ,%20СПЕЦІАЛЬНОСТІ/ТАБЛИЦЯ/ОНП%20072%20Фінанси,%20банківська%20справа%20та%20страхування.pdf>